

τῆς ἀσθενείας εἶναι ἐκείνη καθ' ἣν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν μιᾶς κυρίας νευρώσεως σχηματίζονται κίτρινα κηλίδες συγχεόμεναι, ἐνίοτε, μεταξὺ των. Τέλος παρετηρήθη κίτρινα μόνον εἰς τοὺς ὀδόντας τῶν φύλλων καὶ ὀλίγον κάτωθι αὐτῶν. Εἰς σπανίας περιπτώσεις ἡ χλωρώσις φαίνεται νὰ ἔχη μίαν πορείαν ἐσώ-νευρον. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους συναντῶνται φύλλα χλωρωτικά καὶ ἀποξηραίνόμενα. Αἱ ξηράσεις ἀρχικῶς χειλικαὶ διευρύνονται, σὺν τῇ παρόδῳ τῆς ἐποχῆς, προοδευτικῶς μέχρι τοῦ κεντρικοῦ τμήματος τοῦ φύλλου. Σπανίως παρατηροῦνται νεκρώσεις, ἀποκλειστικῶς, εἰς τὸ κέντρον τοῦ φύλλου ἀναχωροῦσαι ἐκ τῆς κεντρικῆς νευρώσεως. Τὸ ἀρχικὸν χρῶμα τῶν νεκρώσεων εἶναι μαυροκόκκινον. Τὸ καλοκαίρι ἡ ἀποξηράσεις τῶν φύλλων εἶναι περισσότερον ἔντονος. Τὸ φθινόπωρον συναντῶνται φύλλα χρώματος λευκοκιτρίνου χαρακτηριστικοῦ μετὰ τμημάτων πρασίνου παρεγχύματος, ἰδίως κατὰ μῆκος τῶν κυρίων καὶ δευτερευουσῶν νευρώσεων.

Ἐνίοτε ἡ χλωρώσις ἀρχίζει ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν φύλλων καὶ προοδευτικῶς καταλαμβάνει ὀλόκληρον τὸ φύλλον. Τὰ τμήματα τῶν φύλλων, ἅτινα ἔχουν χρῶμα λευκοκίτρινον, πολλάκις παρουσιάζουν κηλίδας πρασίνας, αἵτινες συγκεντρῶνται κατὰ μῆκος τῶν νευρώσεων. Εἰς τινὰς πε-

ριπτώσεις, ἀντιστρόφως, τὰ φύλλα εἶναι σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου πράσινα ἐμφανίζοντα κηλίδας λευκοκιτρίνας συγκεντρωμένας κυρίως πλησίον τῶν νευρώσεων. Πολλὰ τῶν χλωρωτικῶν φύλλων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ξηραίνονται, τῆς ξηράσεως ἀρχομένης ἐκ τῶν χειλέων. Τὰ καθ' ὀλόκληριαν χλωρωτικά φύλλα εὐρίσκονται κυρίως εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βλαστῶν.

Ἐκκινῶντες ἀπὸ τὴν κορυφὴν μιᾶς κληματίδος καὶ ὀδεύοντες πρὸς τὴν βᾶσιν ταύτης συναντῶμεν φύλλα ὄλων τῶν κατηγοριῶν, ἥτοι ἀπὸ πλήρως χλωρωτικά ἕως πλήρως πράσινα. Ἐφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ παρατηροῦνται κληματίδες φέρουσαι φύλλα χλωρωτικά ὡς καὶ τοιαῦτα ὑγιεῖς. Ἐπίσης ἐπὶ τῶν κληματίδων, τῶν φύλλων καὶ βοτρῶν τῶν ἀσθενῶν ἀμπέλων παρετηρήθησαν τὰ τυπικὰ συμπτώματα τοῦ μολυσματικοῦ ἐκφυλισμοῦ. Γενομένη ἔρευνα ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν πρέμνων διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν ὑπάρξεως ἐνδοκυτταρίων κορδονίων ἀπέβη θετική. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐνδοκυτταρίων κορδονίων ἐποικίλλεν ἀπὸ φυτὸν εἰς φυτὸν ὡς καὶ ἀπὸ κληματίδα εἰς κληματίδα τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ. Τέλος τὰ ἐκ τῆς χλωρώσεως προσβεβλημένα πρέμνα εἶναι, κυρίως συγκεντρωμένα μεταξὺ των, ἀλλὰ δυνατὸν νὰ παρατηροῦνται καὶ διάσπαρτα τοιαῦτα.

Δοκιμαὶ μεταδόσεως τῆς ἀσθενείας

Τὰ ἀνωτέρω ἐκτενῶς περιγραφέντα συμπτώματα εἶναι ἀνάλογα μὲ τὰ εἰς τὴν βιβλιογραφίαν περιγραφόμενα διὰ τὸ μολυσματικὸν κίτρινασμα τῆς ἀμπέλου.

Πρὸς διαπίστωσιν τοῦ ἐὰν ἡ ἀσθένεια αὕτη ὀφείλεται εἰς ἰὸν, ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν εὐρὴ πρόγραμμα πειραματισμοῦ, ὡς ἀκολουθῶς :

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1958 ἐξευρέθησαν μερικαὶ ἀμπέλαι φέρουσαι τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας ἐκ τῶν ὀποιων, τὸ φθινόπωρον, ἀηρέθη τὸ προσβεβλημένον ὑλικὸν διὰ τὴν χρησιμοποίησίν του εἰς τὸν πειραματισμόν. Ὑγιεῖς ὑλικὸν τῆς ποικιλίας «NERELLO MASCALESE» καὶ τοῦ ἀντιφυλλοξηρικοῦ ὑποκειμένου 14OR